

*Книги-ювіляри 2022 року
в фонді Наукової бібліотеки
Одеського національного університету
імені І. І. Мечникова*

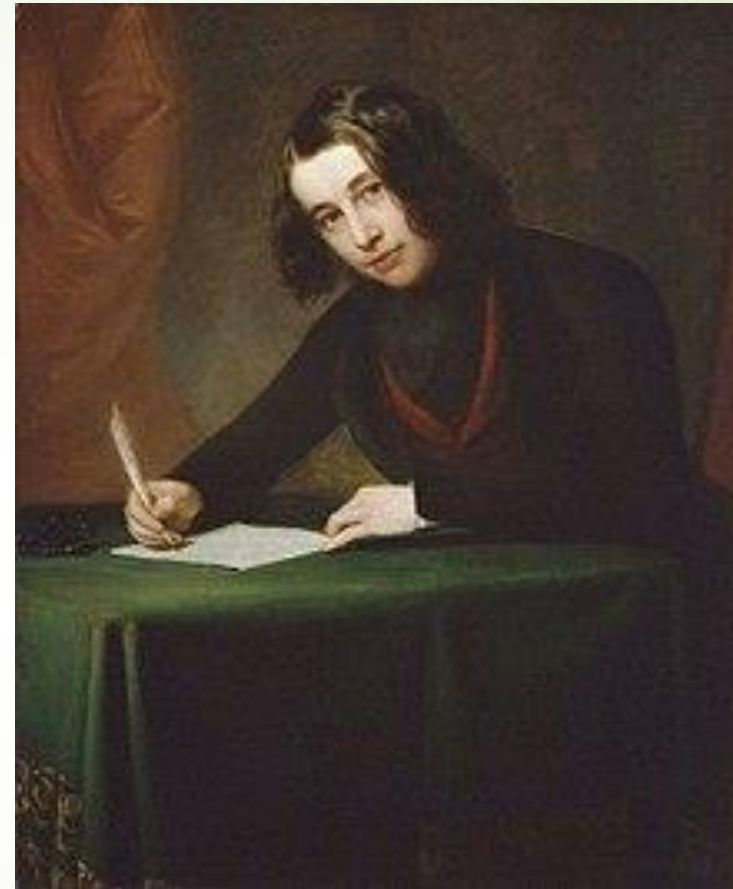
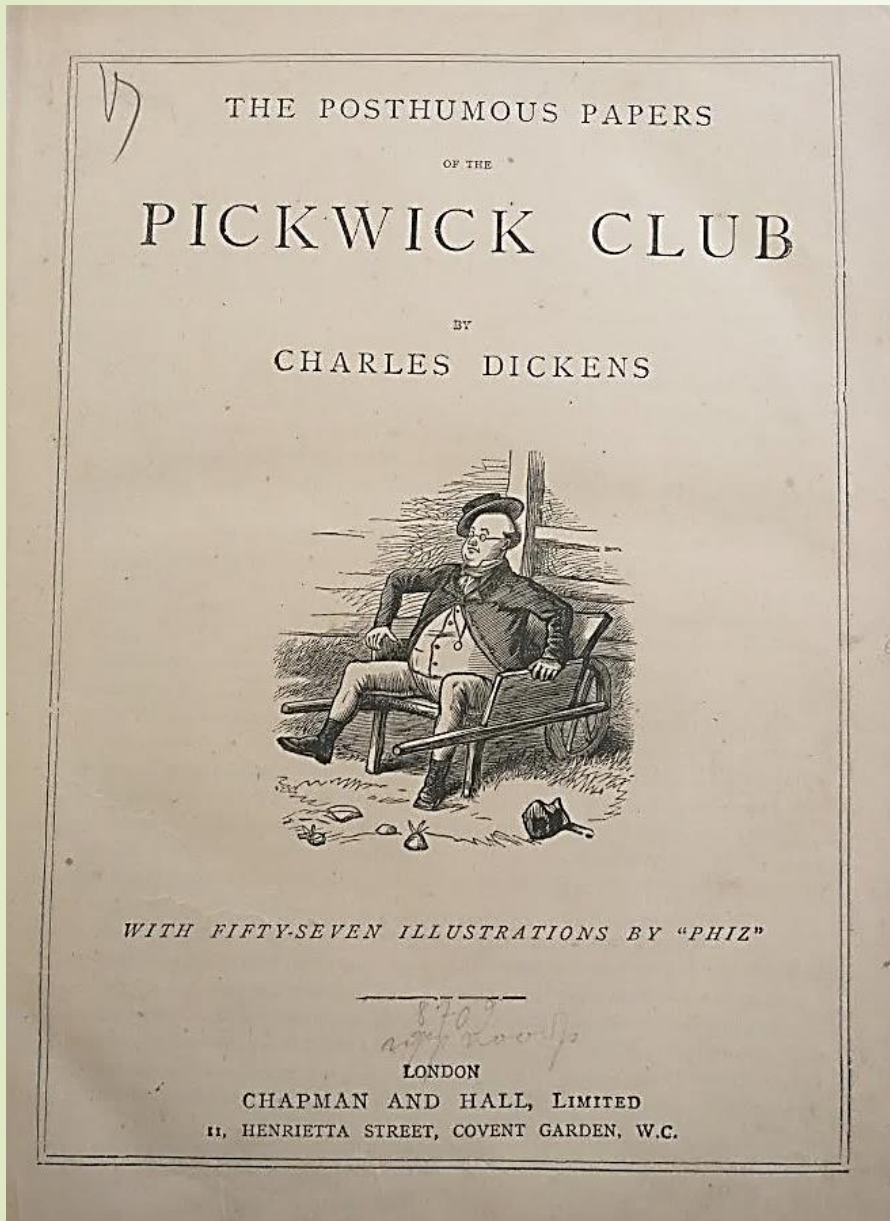
*Укладання та оформлення
Великодна Г. В.*

«У чарівний світ розкритої книги всім доступний вхід» (Мажит Гафурі)

Книги – одні з найбільших див, створені людиною. Вони містять всю людську мудрість, вони повчають, захоплюють, вражають. Багато є книжок, які читає й перечитує не одне покоління читачів. Здається, що їх герої безсмертні. Вони досі живуть серед нас, а їх характери, переживання та ставлення до життя так близькі сучасній людині, що часом важко повірити, що книзі вже понад 100 й більше років. Читаючи такі книги, ми не завжди замислюємося про час її створення. Проте книги, як і люди, мають свої дні народження та ювілеї.

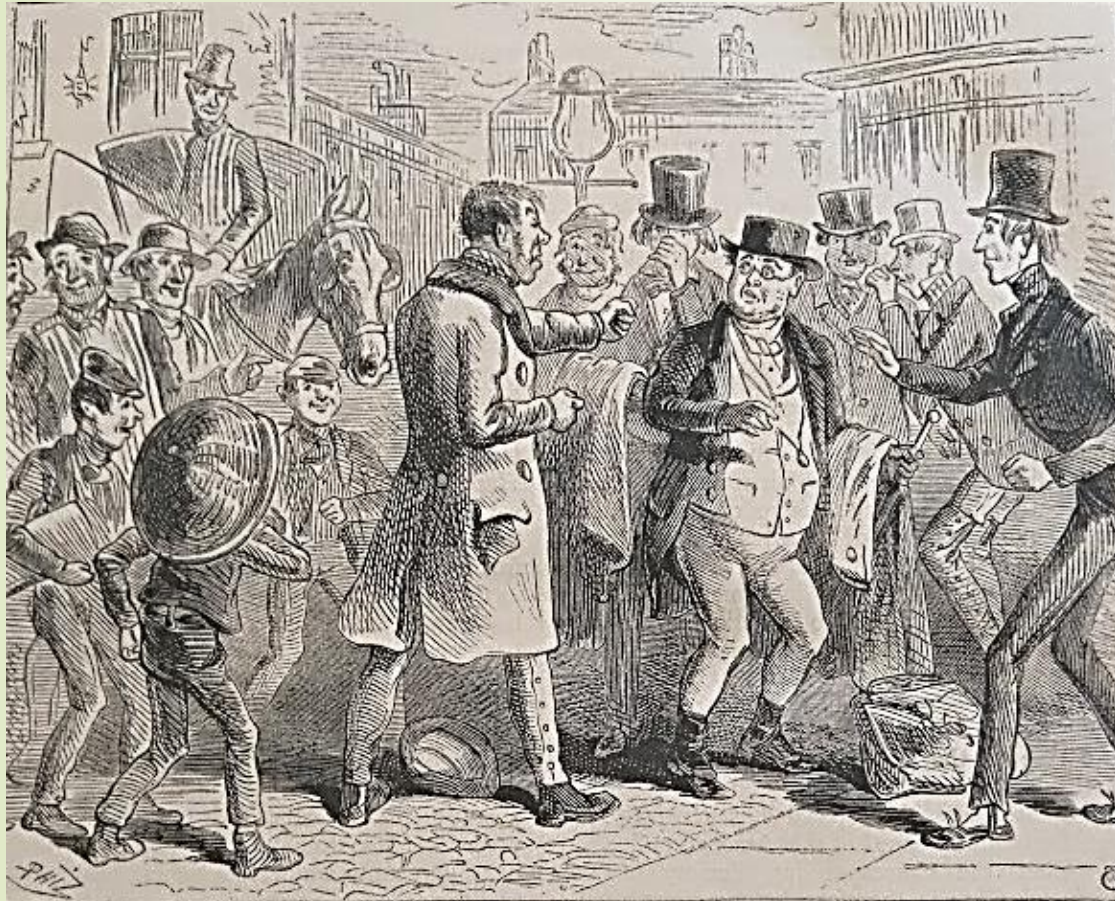
Пропонуємо познайомитися з книгами з фонду Наукової бібліотеки Одеського Національного університету імені І. І. Мечникова, що відсвяткували свій черговий ювілей 2022 року.

185 років роману Ч. Діккенса «Посмертні записки Піквікського клубу» (1837)

«Посмертні записки Піквікського клубу» (*The Posthumous Papers of the Pickwick Club*) – перший роман Чарльза Діккенса, що приніс автору славу.

185 років роману Ч. Діккенса «Посмертні записки Піквікського клубу» (1837)

POSTHUMOUS PAPERS

OF

THE PICKWICK CLUB.

Роман задумувався як серія гумористичних підписів, якими Чарльз Діккенс за договором з видавничою фірмою «Чепмен і Холл» супроводжував малюнки англійського художника-карикатуриста Роберт Сеймура про пригоди членів мисливського клубу. Окреме видання побачило світ у 1837 році.

185 років роману Ч. Діккенса «Посмертні записки Піквікського клубу» (1837)

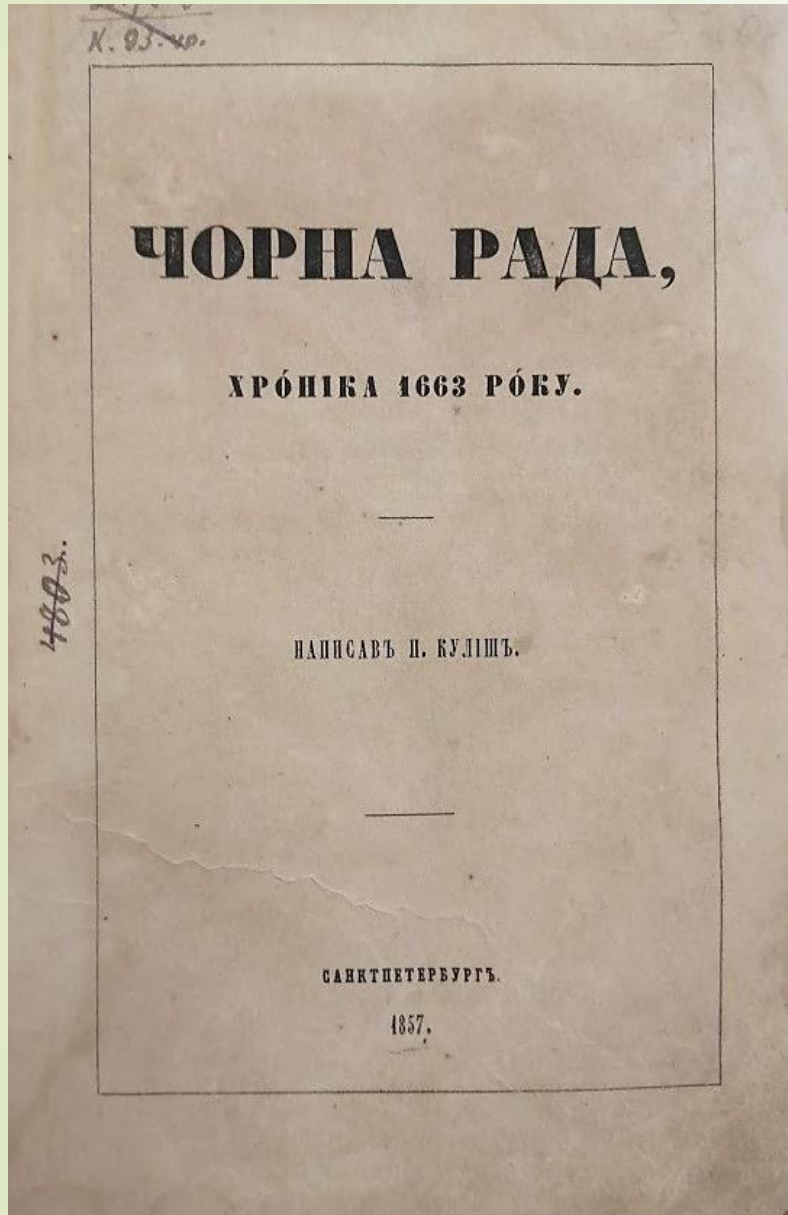
“PERMIT ME TO INTRODUCE MY FRIENDS—MR. TUFMAN—MR. WINKLE—MR. SNODGRASS,” &c.—P. 101

“SNATCHING UP A MEAL-SACK, EFFECTUALLY STOPPED THE CONFLICT BY DRAWING IT OVER THE HEAD AND SHOULDERS OF THE MIGHTY POTT.”—P. 363

Після смерті Р. Сімура ілюстрації для роману робив Габлот Найт Браун, відомий як «Фіз» (*Phiz*). Із ним Ч. Діккенс продовжував працювати все життя.

165 років роману П. Куліша «Чорна рада» (1857)

«Чорна рада, хроніка 1663 року» Пантелеймона Куліша – перший україномовний історичний роман, який відображає відомі історичні події доби української Руїни, а саме Чорну раду у Ніжині 1663 р. Робота над твором тривала 14 років, автор періодично повертався до рукописів та редагував їх. Українською мовою роман вперше надруковано 1857 р. у Санкт-Петербурзі в типографії О. Якобсона.

165 років роману П. Куліша «Чорна рада» (1857)

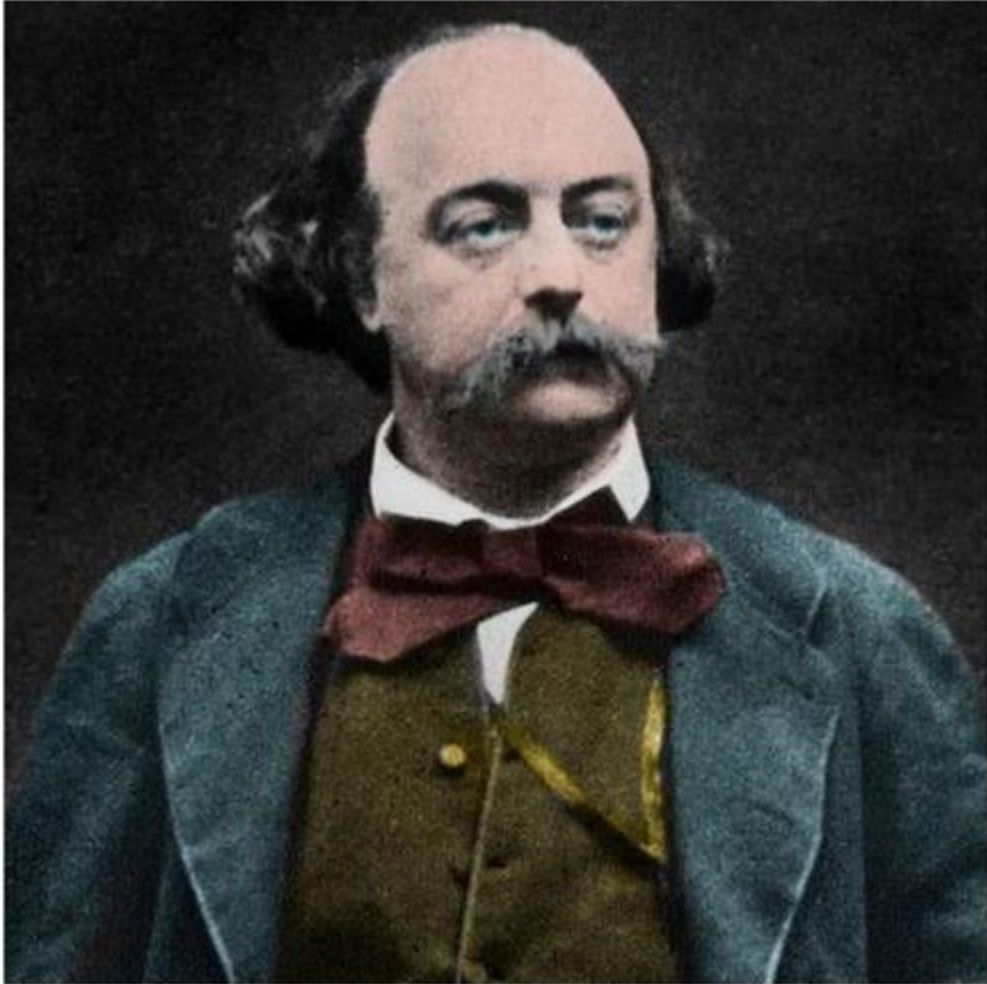
Як історик і науковець Пантелеймон Куліш для написання роману вивчав документи епохи. Основним історичним джерелом слугували літописи Самовидця та Григорія Граб'янки, а літературним зразком були романи Вальтера Скотта.

«Чорна рада», за словами Івана Франка, — *«найліпша історична повість в нашій літературі»*.

По весні 1663-го року, двоє подорожніх, вёрхи на добрихъ коняхъ, изближались до Кієва зъ Білогородського шляху. Одинъ бувъ молодій собі козакъ, збрóйний якъ до війни; другий, по одѣжі и по сивій бороді, сказать би піпъ, а по шаблонці підъ рясою, по шестдяхъ за поясомъ и по довгихъ шрамахъ на виду — старій козарюга. Коні въ їхъ потомлені, одѣжа її торокі позанимовані: заразъ було звати, що ідуть не зблизька.

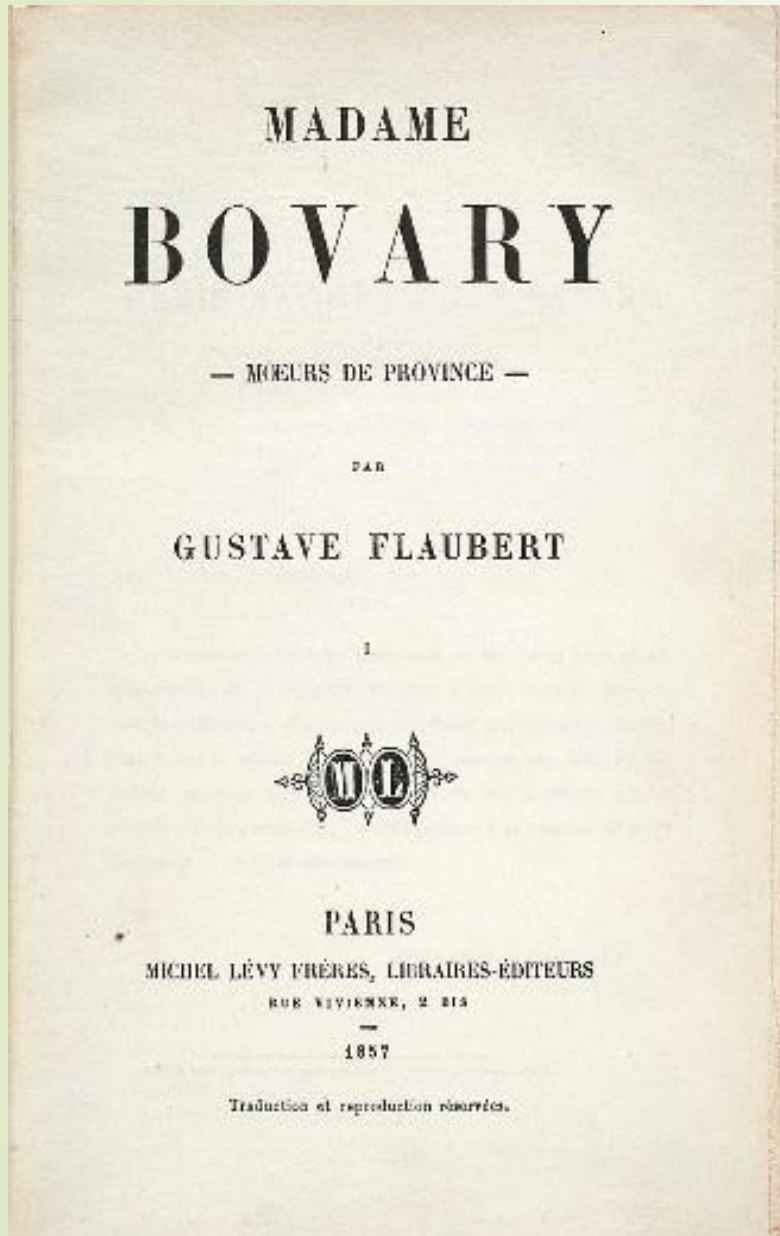
Не доїздячи верстовъ зо дві, чи зо три до Кієва, взяли вони у ліву руку, да її побрались гаемъ, по кривій дорізці. И хто тільки бачивъ, якъ вони съ поля повернули въ гай, усяке заразъ домислялось, куди вони простують. Крива

165 років роману Г. Флобера «Пані Боварі» (1857)

Окремим виданням роман Гюстава Флобера «Пані Боварі» (*Madame Bovary*) був надрукований у Парижі в 1857 р. Г. Флобер був викликаний до суду за привабливе змалювання адюльтеру і не засудженню героїні суттєво, а також відсутності вираженої моральної позиції автора. Врешті він був виправданий. Така надмірна увага сприяла тому, що 15-ти тисячний тираж розійшовся за два місяці.

165 років роману Г. Флобера «Пані Боварі» (1857)

Перший роман мав підзаголовок «Етюд провінційних звичаїв» (*Moeurs de province*). Він написаний за реальними подіями, топографія твору співпадає з реальною.

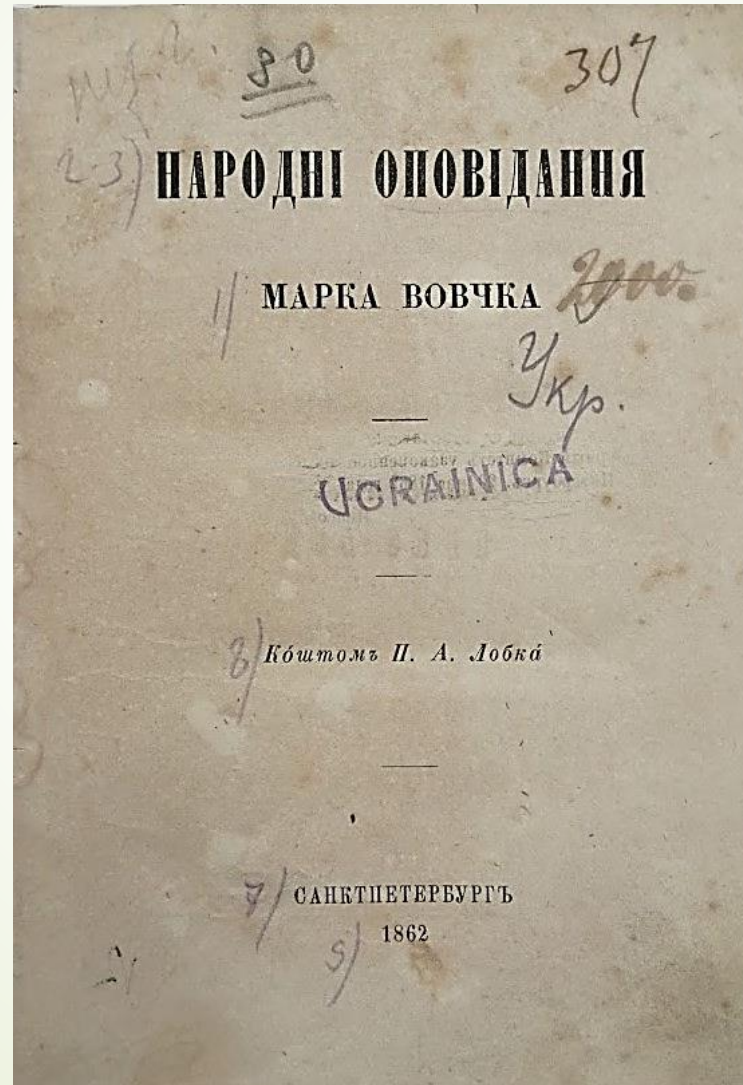
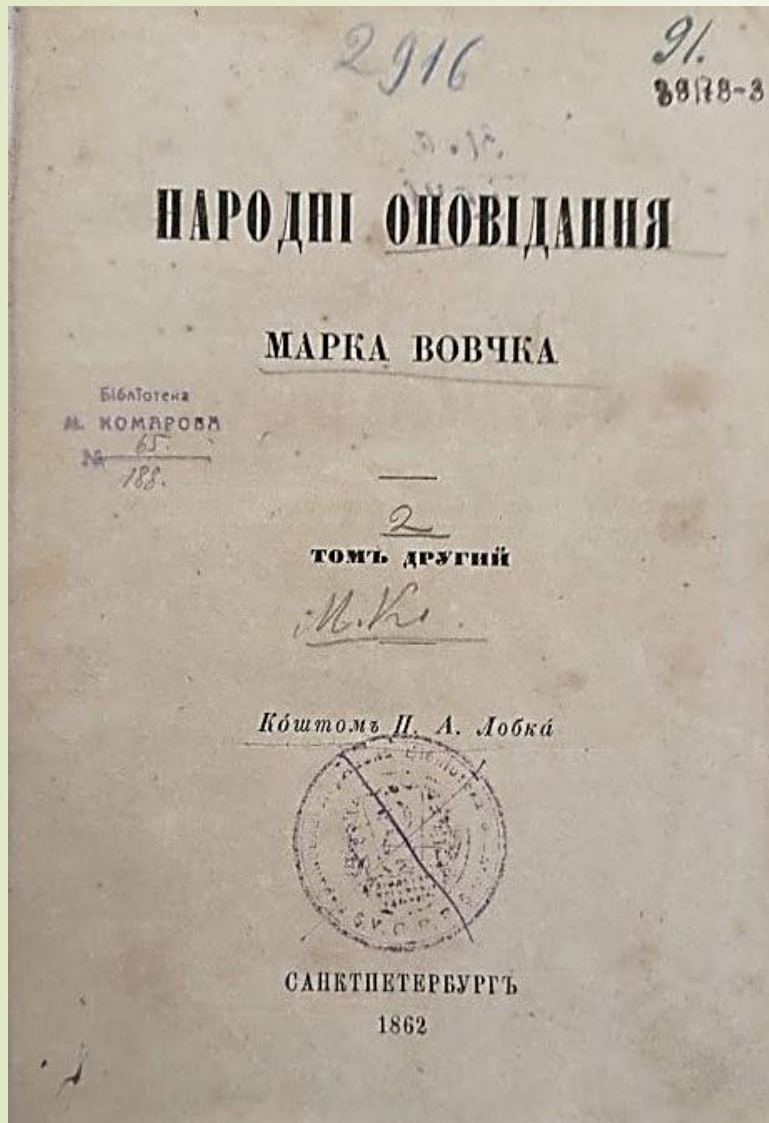
У Науковій бібліотеці зберігається двотомне видання з наскрізною пагінацією.

160 років збірки оповідань Марко Вовчок «Народні оповідання» (т.2, 1862)

«Народні оповідання» – збірка оповідань з життя українського селянства, написаних Марком Вовчком (псевдонім Марії Вілінської) та відредагованих Пантелеймоном Кулішем. Збірка вийшла в 3-х томах у 1857 – 1865 р.

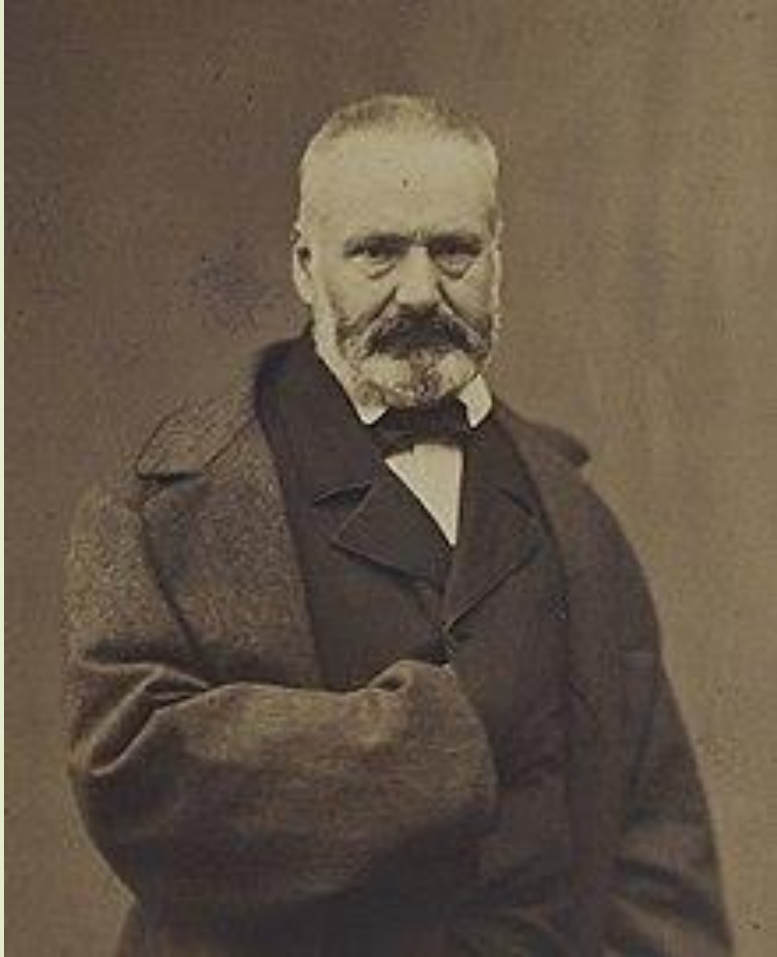

160 років збірки оповідань Марко Вовчок «Народні оповідання» (т.2, 1862)

Перше видання 2-го тому «Народних оповідань» видане П. Кулішем у власній друкарні коштом П. А. Лобка. До тому увійшли 5 оповідань: «Три долі», «Ледащиця», «Два сини», «Не до пари», та «Чари».

160 років роману-епопеї В. Гюґо «Знедолені» (1862)

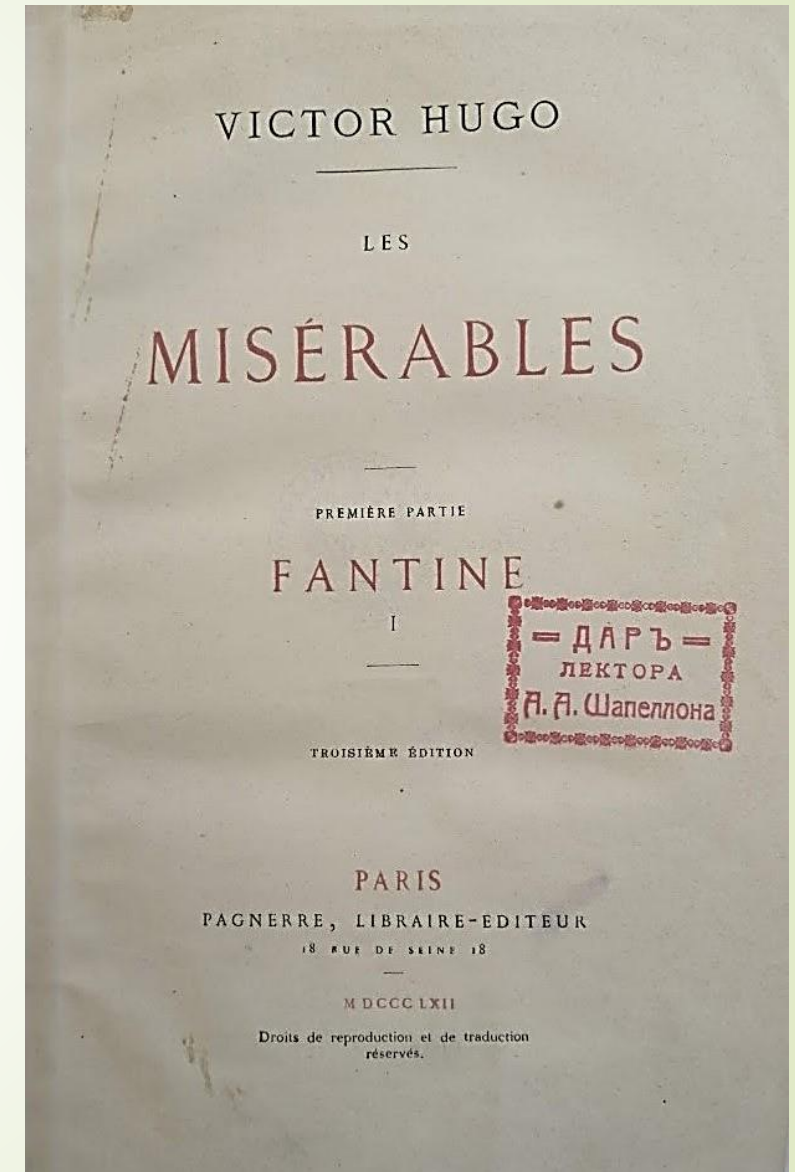

Віктор Гюґо працював над романом «Знедолені» (*Les Misérables*) майже 20 років. Вперше видання було опубліковано у 1862 р. в Брюсселі (видавництво «*Lacroix, Verboeckhoven et Co.*»), через кілька днів – у Парижі («*Imprimerie de J. Claye*», «*Pagnerre, libraire-editeur*»). Цього ж року вийшли перші англійські видання у перекладі Ч. Е. Уїлбура («*Carleton Publishing Company*») та Л. Рексолла («*Hurst and Blacket*»).

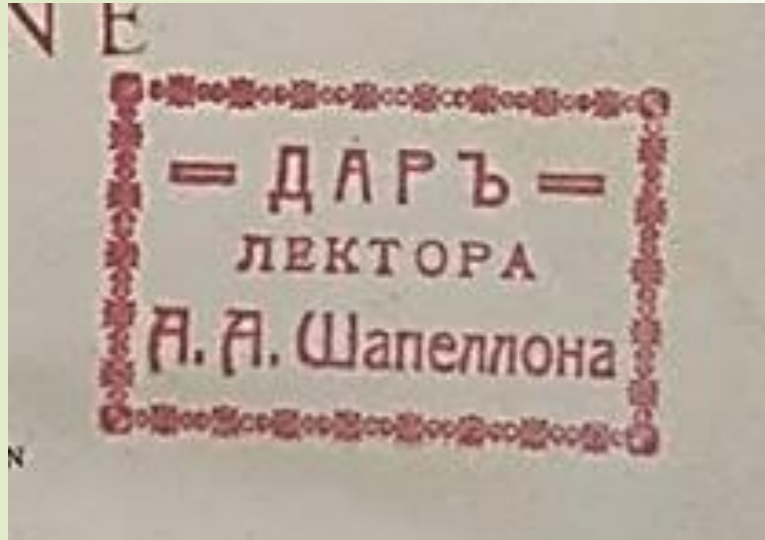
160 років роману-епопеї В. Гюґо «Знедолені» (1862)

«...15 травня 1862 року о шостій годині ранку паризька юрба переповнила вулицю Сени. Книжкова крамниця Паньєра була взята штурмом. Це читачі ринули, щоб скоріше захопити другу і третю частину роману «Знедолені». Одного дня було продано п'ятдесят тисяч томів. Не тільки Париж, не тільки Франція жила в цей час одним життям з Фантіною і Жаном Вальжаном, Маріусом і Козеттою, – здається, всієї земної кулі проголошували тоді Віктора Гюґо художником світу. У ті дні й ночі «Знедолених» читали портьє у своїх ложах і представники королівського дому у своєму палаці. А на завтра і на вічність Англія, Америка, Італія, Іспанія, Німеччина, як і Франція, будуть зачитуватися геніальною народною епопеєю...».

Раймон Ескольє «Славне життя Віктора Гюґо»

160 років роману-епопеї В. Гюґо «Знедолені» (1862)

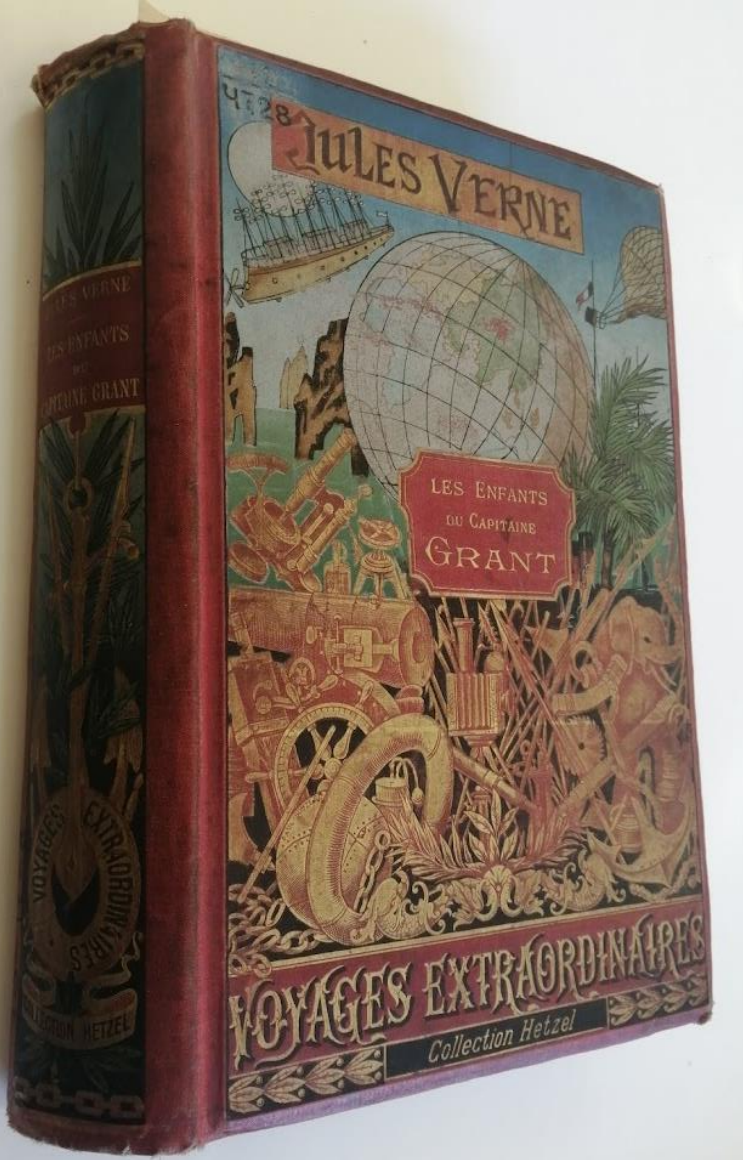

Август Альфонсович Шапеллон – викладач французької мови у гімназії С. І. Вігінської та Маріїнській гімназії, французької мови і літератури у Новоросійському університеті. Він був активним громадським діячем, членом Одеського товариства допомоги літераторам і вченим. Книжковий дар лектора А. А. Шапеллона нараховує майже 700 назв у більш, ніж 1000 томах.

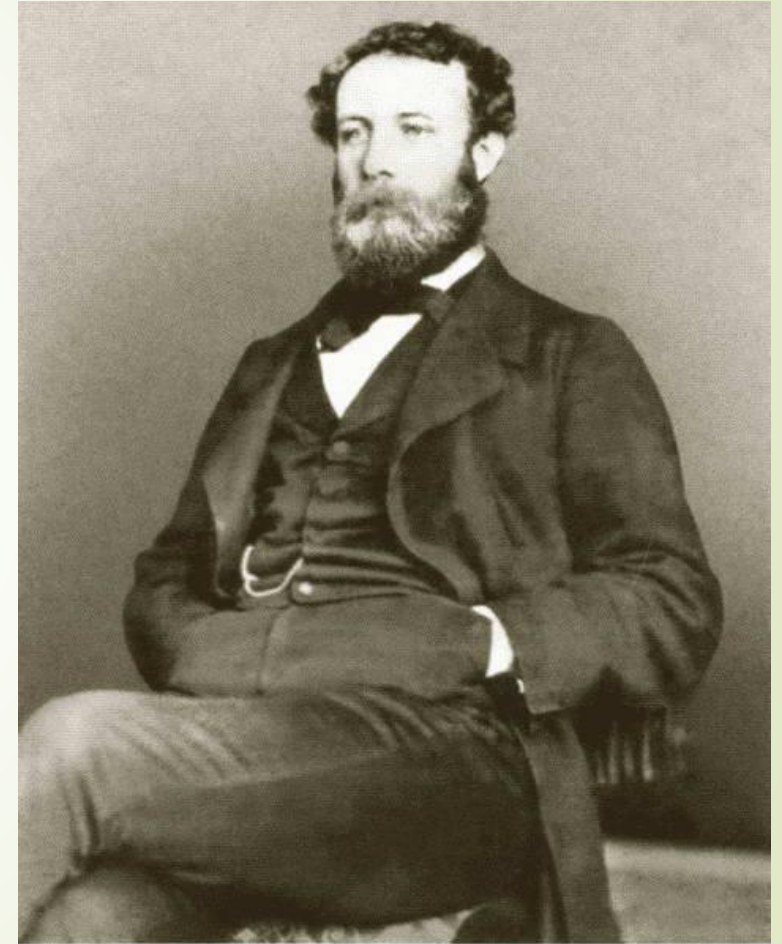

Про авторитет, який мав в Одесі статський радник Август Шапеллон, свідчить той факт, що 3 жовтня 1903 р. він був поручителем з боку нареченої на церемонії одруження Марії Фердинандівни Кіч і міського голови Григорія Григоровича Маразлі.

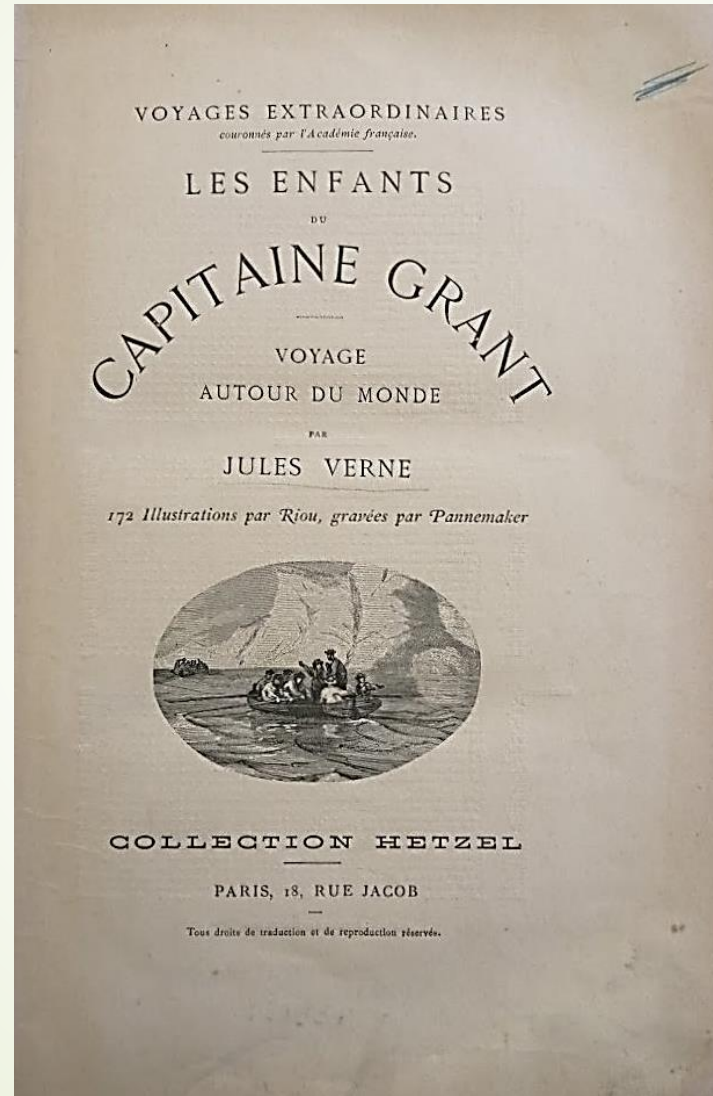
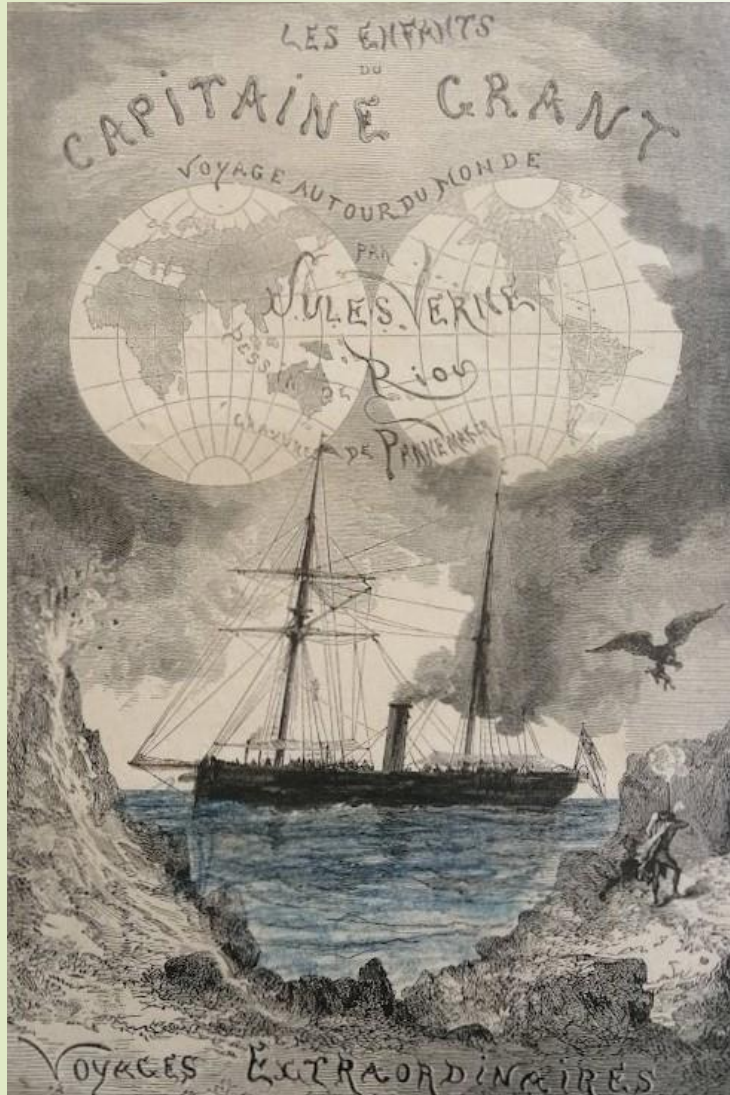
155 років роману Ж. Верна «Діти капітана Гранта» (1867)

Пригодницький роман «Діти капітана Гранта» (*Les Enfants du Capitaine Grant*) став першою книгою трилогії Жуля Верна, до якої входять також його пізніші романи «Двадцять тисяч льє під водою» та «Таємничий острів», поєднані спільними персонажами.

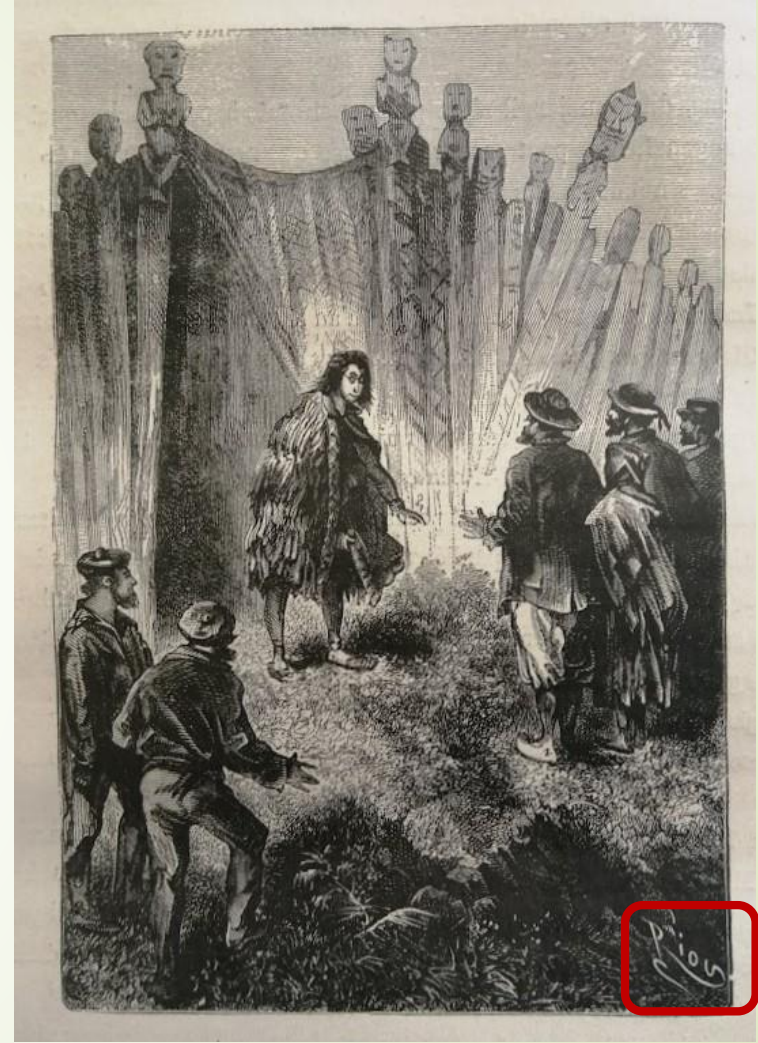
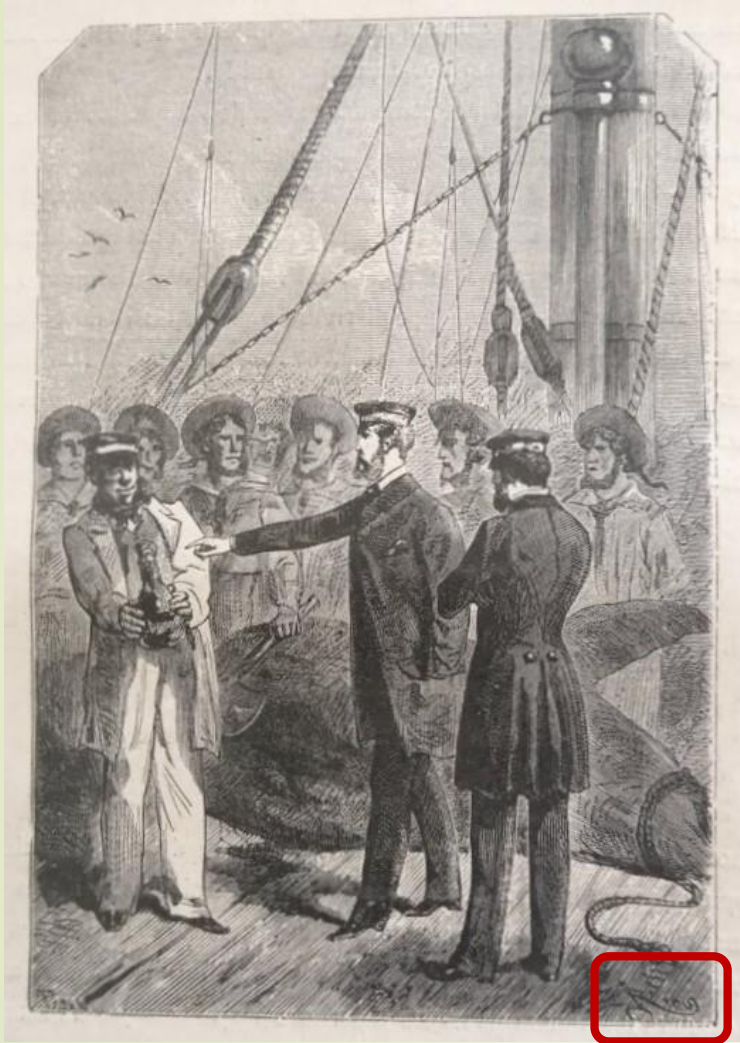

155 років роману Ж. Верна «Діти капітана Гранта» (1867)

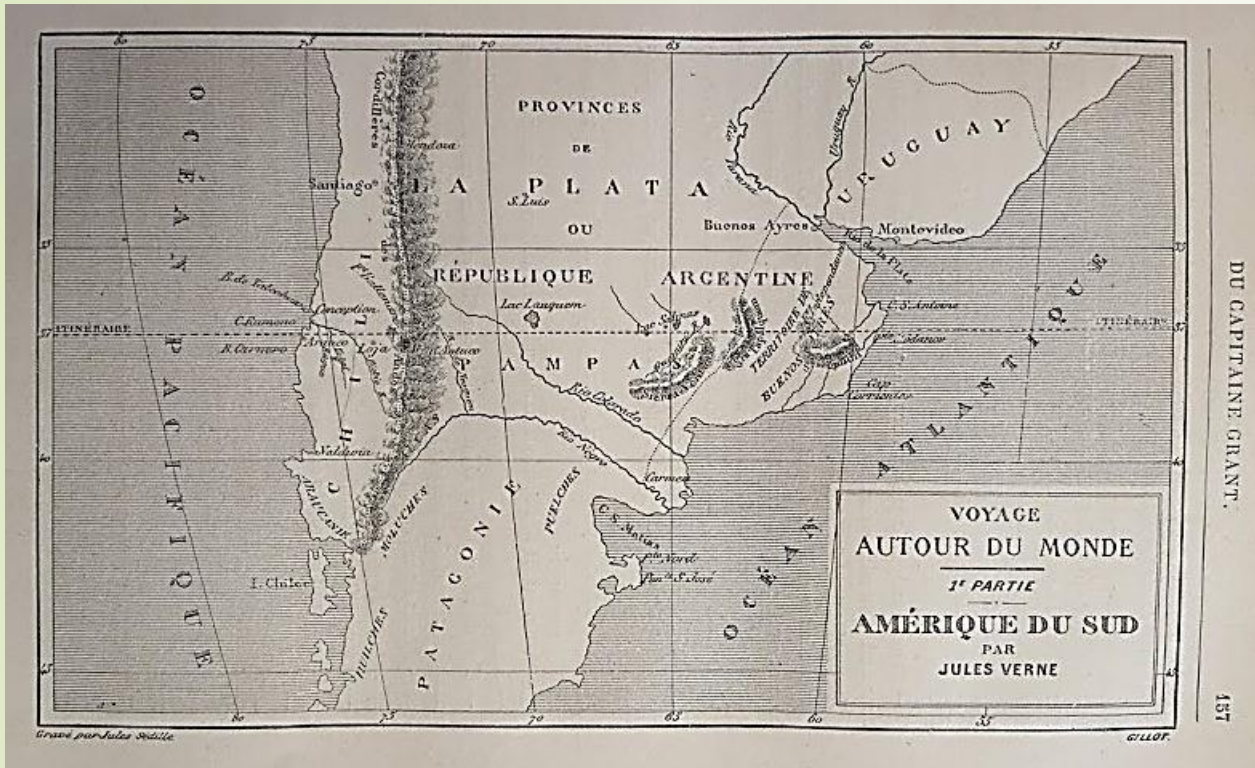
Окремим виданням роман «Діти капітана Гранта» вийшов 1867 р. у видавництві П'єра-Жуля Етцеля (*Hetzl*). Ж. Верн і П.-Ж. Етцель стали найближчими друзями і, фактично, компаньйонами.

155 років роману Ж. Верна «Діти капітана Гранта» (1867)

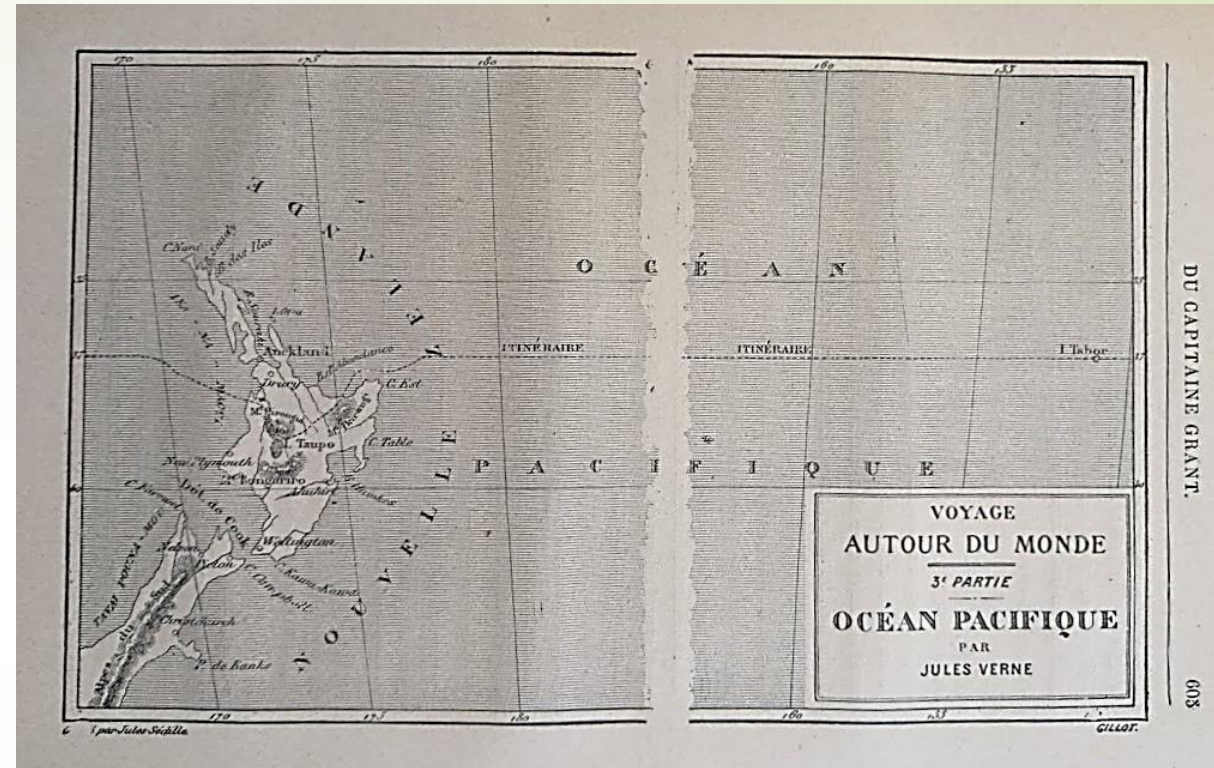

Ілюстрації до роману створив французький художник та ілюстратор Едуард Ріу (*Édouard Riou*), учень Шарля-Франсуа Добіньї та Гюстава Доре.

155 років роману Ж. Верна «Діти капітана Гранта» (1867)

Подорож Патагонією

Подорож Тихим океаном

Творчі роки Ж. Верна припали на період нових наукових географічних експедицій та морських подорожей. Вміло поєднуючи цікаві пригоди, героїв, що запам'ятовуються, і наукові географічні факти, автор захоплює увагу читача з перших сторінок.

110 років драми-феєрії Л. Українки «Лісова пісня» (1912)

ЗМІСТ:	1912.
ДЕСЯ УКРАЇНКА: Лісова пісня (драма-феєрія в трьох діях з прольоґом)	401
В. ВИННИЧЕНКО: Тасмачість, оповідання	449
М. ГРУШЕВСЬКИЙ: Свято слання	475
ХР. АЛЧЕВСЬКА: З молодих пісень	478
О. КОВИЛЯНСЬКА: Через кладку, повість (далі)	481
М. ЗАЛІЗНЯК: Головні федерації сучасного світа. Сполучені держави Шпін. Америки (докінчення)	504
ВАЛ. ТАРНОГРАДСЬКИЙ: Поезії	520
М. ПОРШ: Економічні відносини України до інших районів Росії на робіничому ринку (докінчення)	521
М. ВОРОНИЙ: З циклу „Ad Astra“	549
М. ГЕХТЕР: З діяльності „куцого“ земства	547
М. ЮРА: Що зробила шкідливість	552
М. СВІДАН: Гайнріх фон Кляйст і німецька література (1771—1811)	554
М. ГЕХТЕР: Українське асцитте в 1911 р. (далі)	563
М. Р.: З вічка	575
СПЕСТАТОР: О китайську республіку	576
Бібліографія	581
Нові українські книжки і брошури	587
Зміст LVII тому ЛНВістника. Зміст IV-го кн. ЛНВ. Оголошення.	

РІЧНИК XV. КНИЖКА III.
ТОМ LVII. ЗА МАРТ.

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ВІСТНИК

К. И. В.

Друкарня 1-ої Київської Друкарської Спілки, Київ. Трьохсвятительська 5. Телеф. 1069.

31-a
86

401

ДЕСЯ УКРАЇНКА.

Лісова пісня.

(Драма-феєрія в трьох діях).

ПРОЛЬОґ.

Старезний, густий, предковичний ліс. Посеред ліса простора галява з влукучою березою і з великим прастарим дубом. Галява скраю переходить в купа та очерети, а в одному місці в яро-зелену дряговіну — то береги лісового озера, що утворилося з лісового струмка. Струмок той вибігає з гушавини ліса, впадає в озеро, потім, по другім боці озера, знов витікає і губить ся в хащах. Само озеро тиховоде, вирите ряскою та лататтям, але з чистим плесом по середині.

Містина вся дика, тасмнична, але не понура, — повна ніжною, задумливою польської краси.

Провесна. По узлісі і на галяві зеленіє перший ряс і цвітуть проліски та сон-трава. Деревна ще безлисті, але вкриті бростю, що от-от має розкритися. На озері туман то лежить пеленою, то хвилює од вітру, то розриваєть ся, откриваючи бліде-блакитну воду.

В лісі щось загомоніло, струмок замуував, забривів, і вкуні з його водами з ліса вибіг „Той, що греблі рве“ — молодий, дуже білявий, синьоокий, з буйними і разом плавкими руками: оджа на йому мінить ся барвами, від камажотно-жовтої до ясно блакитної, і поблискує гострими золотистими искрами. Кинувши ся з потока в озеро, він починає кружляти по плесі, хвилюючи його сонну воду; туман розбігаєть ся, вода синішає.

„Той, що греблі рве“.

Драма-феєрія Лесі Українки «Лісова пісня» була написана влітку 1911 р. у м. Кутаїсі (Грузія). Вперше опублікована в «Літературно-науковому віснику» 1912 р. (т. 57, кн. 3). Твір є одним з перших прообразів фентезі в українській літературі.

110 років драми-феєрії Л. Українки «Лісова пісня» (1912)

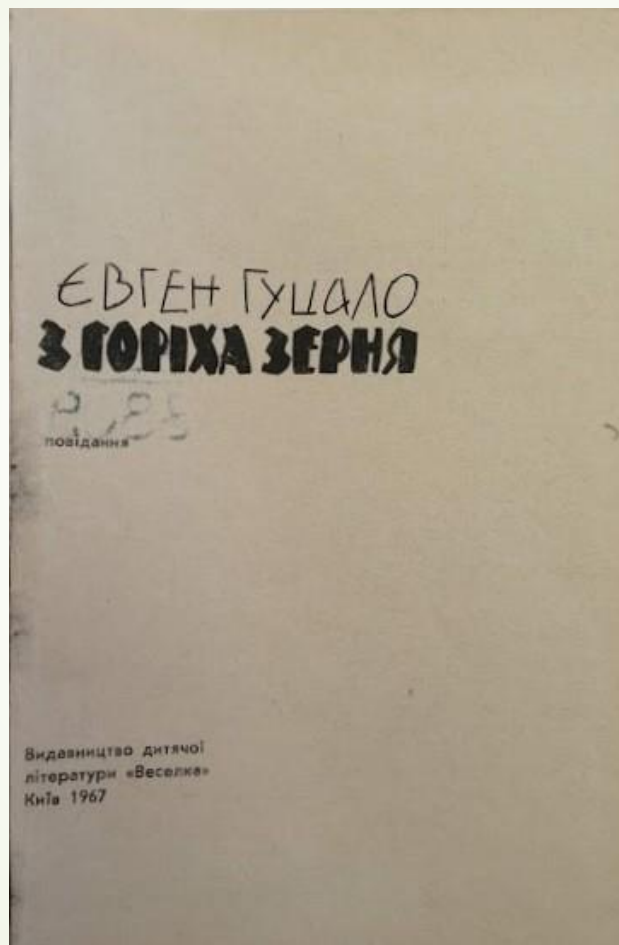

«...Це була творчість на межі життя і смерті. Праця допомагала боротися з виснаженням, високою температурою та іншими пригнітаючими інтелект симптомами...».

«...Писала я її дуже недовго, 10-12 днів, і не писати ніяк не могла, бо такий уже був непереможний настрій; але після неї я була хвора і досить довго «приходила до пам'яті»... Далі я заходила її переписувати, ніяк не сподіваючись, що се забере далеко більше часу, ніж саме писання, – от тільки вчора закінчила сю мороку, і тепер чогось мені шия і плечі болять, наче я мішки носила...».

(Лист до сестри Ольги від 9 листопада 1911 року)

55 років збірки Є. Гуцало «З горіха зерня» (1967)

Збірка оповідань Євгена Гуцало «З горіха зерня» вийшла 1967 р. у Києві у видавництві «Веселка» з малюнками М. Поповича. Від початку своєї творчості Є. Гуцало залюбки писав про дітей, про світ дитинства. Книга містить 15 оповідань про цікаві дитячі характери, чистоту людських стосунків, дружбу.

55 років збірки Є. Гуцала «З горіха зерня» (1967)

Твори для дітей складають дуже значну частину творчого доробку Євгена Гуцала. За дитячі збірки він нагороджений Державною премією України ім. Тараса Григоровича Шевченка.

«Безсмертя книги – в її читачах» (Л. Краткий)

Продемонстровані книги стали вагомим внеском у розвиток української та світової літератури, тому їх по праву можна назвати літературною класикою. Ці видання є на полицях Наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова і продовжують вабити до себе читачів.

*При використанні матеріалів посилання на офіційний сайт
Наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
є обов'язковим!*